

Folia Pharmacotherapeutica juni 2025

Het Repertorium "editie 2025": update van een tweede reeks hoofdstukken gepubliceerd

De jaarlijkse update van het Gecommentarieerd Geneesmiddelenrepertorium verloopt gespreid over het hele jaar. Een tweede reeks hoofdstukken is op dit moment afgewerkt en online geplaatst:

Ademhalingsstelsel, Hormonaal stelsel, Osteo-articulaire aandoeningen, Infecties, Antitumorale middelen, Oftalmologie en Anesthesie. In de zomer 2025 zullen de laatste hoofdstukken volgen.

Daarnaast ondergaat het Repertorium dit jaar ook enkele belangrijke wijzigingen.

Belangrijke wijzigingen in het hele Repertorium

1. Herevaluatie en herformulering van de rubriek *Plaatsbepaling* in alle hoofdstukken:

Het Gecommentarieerd Geneesmiddelenrepertorium is door het Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine (CEBAM) geaccrediteerd als "Evidence-Based Practice (EBP)-informatiebron zonder aanbevelingen" (zie <https://www.cebam.be/validatie>). Het BCFI heeft als doel *evidence-based* informatie te verstrekken over de werkzaamheid en veiligheid van geneesmiddelen, maar is geen richtlijnontwikkelaar. Daarom hebben we de voorbije jaren in het hele Repertorium de rubriek "*Plaatsbepaling*" geëvalueerd en waar nodig geherformuleerd zodat de huidige beschikbare evidentie weergegeven wordt zonder aanbevelingen te formuleren.

2. Toevoegen van referenties in alle hoofdstukken:

Eveneens in het kader van de accreditatie door CEBAM werden in het hele Repertorium, vooral in de rubriek "*Plaatsbepaling*", referenties uit CEBAM-gecertificeerde EBP-bronnen en wetenschappelijke publicaties toegevoegd om deze duidelijker te onderbouwen.

3. Geleidelijke integratie Formularium Ouderenzorg in het Repertorium:

Om de informatie over farmacotherapie bij ouderen uit het Formularium Ouderenzorg meer onder de aandacht te brengen, wordt deze stap voor stap geïntegreerd in het Repertorium. Deze informatie wordt voortaan gebundeld in een nieuwe rubriek "*Oudere patiënten*" (zie InL2.7. De rubriek "*Oudere patiënten*"). U vindt deze rubriek in alle hoofdstukken van deze update en ook reeds in de hoofdstukken *Urogenitaal stelsel*, *Vitaminen en mineralen*, *Dermatologie*; de komende maanden zal u deze rubriek ook zien verschijnen in de andere hoofdstukken.

Jaarlijkse update van een tweede reeks hoofdstukken

De teksten van de tweede reeks hoofdstukken werden, zoals elk jaar, geüpdatet, mede dankzij de hulp van talrijke experts. Meer uitleg over de inhoud en de gevolgde methodologie voor de rubrieken van de verschillende hoofdstukken is te vinden in de Inleiding van het Repertorium (zie InL2. Handleiding bij en onderbouwing van het Repertorium).

De belangrijkste nieuwigheden in deze hoofdstukken worden hieronder vermeld.

- De nieuwe rubriek "*Oudere patiënten*" werd in alle hoofdstukken van deze update toegevoegd.
- **Ademhalingsstelsel**
 - 4.1. Astma en COPD
 - Toevoeging van het RSV-vaccin aan de lijst met te overwegen vaccinaties bij patiënten met astma of COPD volgens de HGR.
 - Toevoeging van de plaatsbepaling van kortwerkende β_2 -mimetica (SABA) in de richtlijnen.
 - Revisie van de rubrieken "*Zwangerschap en borstvoeding*" van alle geneesmiddelen voor inhalatie.
 - 4.1.8. Theofylline
 - Toevoeging van het risico op overdosering tijdens de zwangerschap.

- 4.2.2. Mucolytica en expectorantia
 - Toevoeging van de aanbevelingen van het FAGG over het gebruik van mucolytica en expectorantia bij kinderen.
- **Hormonaal stelsel**
 - 5.1. Diabetes
 - In de rubriek "*Plaatsbepaling*" werd informatie toegevoegd in verband met de aanpak van diabetische nefropathie.
 - 5.2.1. Thyroïdhormonen
 - De rubriek "*Plaatsbepaling*" werd herwerkt, meer bepaald voor wat betreft subklinische hypothyreoïdie, biologische opvolging en de aanpak van multinodulair niet-toxisch struma.
 - 5.2.3. Thyreostatica
 - Niet-medicamenteuze opties werden toegevoegd in de rubriek "*Plaatsbepaling*".
 - 5.3.4. Androgenen en anabole steroïden
 - Risico van leverschade door anabole steroïden (gebruikt bij *bodybuilding*).
 - Geruystellende gegevens op vlak van cardiovasculair risico voor de transdermale vormen.
 - 5.3.6. Gonadoreline-analogen en 5.3.7. Gonadoreline-antagonisten
 - We vermelden een signaal van verhoogd risico van cognitieve stoornissen bij langdurig gebruik voor de behandeling van prostaatkanker.
 - 5.4. Corticosteroïden
 - Meer gedetailleerde info over de progressieve afbouw na langdurig gebruik werd toegevoegd in de rubrieken "*Plaatsbepaling*", "*Bijzondere voorzorgen*" en "*Dosering*".
 - We vermelden een toegenomen risico van ernstige infecties tijdens het eerste jaar na de geboorte bij premature pasgeborenen van wie de moeder corticoïden kreeg toegediend.
 - 5.5.3. Groeihormonen
 - Vermelding van geruystellende epidemiologische gegevens over het risico van kanker.
- **Osteo-articulaire aandoeningen**
 - 9.1.1. Systemische toediening van NSAID's
 - Verduidelijking van de dosering van ibuprofen met onderscheid tussen trauma en ontsteking.
 - 9.2.2. Hydroxychloroquine
 - Aanpassing van de rubriek "*Zwangerschap en borstvoeding*".
 - 9.5. Osteoporose en ziekte van Paget
 - Verduidelijkingen over valpreventie.
- **Infecties**
 - 11.1.1.1.2. Flucloxacilline
 - "*Ongewenste effecten*": toevoeging van hypokaliëmie (vooral bij gebruik van hoge doses), die levensbedreigend kan zijn en resistent kan zijn aan kaliumsuppletie.
 - "*Interacties*": toevoeging van het risico van metabole acidose bij behandeling gedurende langer dan 2 weken met flucloxacilline in combinatie met hoge doses paracetamol.
 - 11.1.1.1.3. Amoxicilline
 - "*Ongewenste effecten*": toevoeging van kristalurie (vooral bij hoge intraveneuze doses).
 - 11.1.3. Tetracyclines
 - "*Bijzondere voorzorgen*": details over de correcte inname van tetracyclines (om irritatie en ulceratie van de slokdarm te vermijden) zijn toegevoegd.
 - Dosering doxycycline: de dosis bij rosacea is gespecificeerd.
 - 11.2.4. Terbinafine
 - "*Bijzondere voorzorgen*": details over de controle van de leverfunctie werden toegevoegd.
 - 11.4.1. Middelen tegen herpesvirussen
 - "*Bijzondere voorzorgen*": aciclovir en valaciclovir: voorzorgen bij gebruik bij patiënten met nierinsufficiëntie zijn toegevoegd.
- **Antitumorale middelen**
 - 13.2.2. Antilichaam-geneesmiddelconjugaten
 - Antilichaam-geneesmiddelconjugaten worden voortaan als aparte klasse besproken. Vroeger werden deze middelen opgenomen onder 13.2.1. Monoklonale antilichamen, maar door hun specifieke werkingsmechanisme kregen ze nu een eigen sub-hoofdstuk binnen het repertorium.

- 13.3.2. Cel therapie
 - Het sub-hoofdstuk 13.3.2. heette vroeger CAR-T celtherapie, maar is nu hernoemd naar Cel therapie om beter te passen bij de bredere inhoud. CAR-T celtherapie werd ondergebracht in sub-hoofdstuk 13.3.2.1., en andere celtherapieën (tabelecleucel en methoxsaleen) staan nu in een nieuw sub-hoofdstuk 13.3.2.2. Diverse celtherapieën.
- 13.3.3. Bispecifieke T-cel engagers
 - Bispecifieke T-cel engagers worden nu als aparte klasse behandeld. Voorheen vielen deze middelen onder 13.3.3. Diverse immunotherapeutische middelen, maar vanwege hun specifiek werkingsmechanisme en het toenemend aantal beschikbare producten kregen ze een eigen sub-hoofdstuk in het repertorium.
- 13.5.4. Anti-androgenen
 - "Ongewenste effecten": een signaal van cognitieve stoornissen werd toegevoegd.
- **Oftalmologie**
 - 16.1.2. Antibiotica
 - Verduidelijking van de dosering van fusidinezuur.
 - 16.1.3. Corticosteroïden + antibiotica
 - Creatie van een nieuw sub-hoofdstuk voor de associaties van corticosteroïden met antibiotica (voorheen 16.2.4.).
 - 16.1.4. Antivirale middelen
 - Verduidelijking van de dosering van aciclovir en ganciclovir.
- **Anesthesie**
 - Toevoeging van een rubriek "Zwangerschap en borstvoeding" in de meeste subhoofdstukken.
 - De rubrieken "Ongewenste effecten" en "Interacties" werden uitgebreider uitgewerkt met nadruk op de belangrijkste zaken voor de eerste lijn.

Colofon

De *Folia Pharmacotherapeutica* worden uitgegeven onder de auspiciën en de verantwoordelijkheid van het *Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie* (Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique), vzw erkend door het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

De informatie die verschijnt in de *Folia Pharmacotherapeutica* mag niet overgenomen worden of verspreid worden zonder bronvermelding, en mag in geen geval gebruikt worden voor commerciële of publicitaire doeleinden.

Hoofredactie: (redactie@bcfi.be)

T. Christiaens (Universiteit Gent) en
J.M. Maloteaux (Université Catholique de Louvain).

Verantwoordelijke uitgever:

T. Christiaens - Nekkersberglaan 31 - 9000 Gent.